

Harmoničen spoj tradicije in moderne arhitekture

Zadržana lepotica med borovci

NADA VODUŠEK

foto

MIRAN KAMBIČ

Nekje med Rakitno in Cerknico leži zaselek Hribljane. Ena od majhnih vasic, ki se nizajo skozi pokrajino. Vsenaokrog gozdovi in mir. Vasica, kot nalašč za življenje v objemu narave. Za dom z velikim vrtom. In še dom za ducat ovac.

Oblikovati sodobno bivališče na robu zaselka je za arhitekta poseben izziv. Kako zasnovati hišo, ki bo nudila vse, kar sodobni človek potrebuje, in jo hkrati zlit, povezati z zakonitostmi okolja?

“Z vsakim posegom v podeželski prostor se sprašujemo o identiteti grajenega v smislu tradicionalne poselitve kot tudi priložnosti za njeno ponovno vzpostavitev. Kar pa ne pomeni zatekanja k romantični podobi vasi, temveč predvsem strukturalni in materialni razmislek o njenih bistvenih značilnostih. Predvsem pa se nam zdi zelo pomembno, da nove stavbe vedno predstavljajo zaokrožitev oziroma zgostitev obstoječe zazidave in niso novi samostojni posegi. Znotraj teh pravil začnemo potem raziskovati možnosti za izbiro materialnosti, zakonitosti notranje organizacije, možnosti odpiranja navzven, pogledov, etažnosti in tako naprej,” pravi arhitektka **Jerneja Fischer Knap** iz arhitekturnega ateljeja Medpros-

tor, v katerem so zasnovali to prav posebno hišo, ki stoji ob borovem gozdičku.

Zadržano se prilega naravi

Sledili so razmerjem, ki so zaznamovala nekdanja gospodarska poslopja. Nič odvečnega ni v njeni ovojnici, nič bahavega ali kričevega, zadržano se prilega naravi in ji sledi z materiali in barvo: “Njena lega na robu obstoječega naselja nam je narekovala izbiro materiala, saj smo želeli slediti tradicionalni podobi notranjske gruče vasi, ki se iz grajenega jedra prek lesenih gospodarskih poslopij staplja s kulturno krajino. Pomembna nam je bila orientacija zaradi osončenja in pogledov, postavitev v zavetje zaradi močnih vetrov in prilagoditev stavbe obstoječi topografiji. Želeli smo, da stavba res ostane samostojen objekt, brez drugih volumnov na parceli. Zato smo vse programe, od drvarnice do rastlinjaka, skupaj z bivalnimi prostori združili v enoten, od tal dvignjen volumen.

Kjer je višinska razlika med stavbo in terenom največja, je prostor izkoriščen za parkiranje avtomobila in delovnih strojev.”

Četudi je hiša precej velika, se prav zaradi teh lastnosti lahko zlije s pokrajino, povsem naravno raste iz nje kot drevesa v bližnjem gozdu ali bilke na okoliškem travniku. Na vprašanje, kako so uskladili potrebe bivanja z zunanjo podobo hiše predvsem glede svetlobe in pogledov iz notranosti v okoliško naravo, arhitektka odgovarja: “Konstrukcijska zasnova masivnega lesenega skeleta, ki izhaja iz tradicije kozolca, omogoča navzven umaknjeno, konstrukcije prosto fasado in posledično prosto razporeditev odprtih glede na potrebe notranje organizacije prostorov. Za ta projekt je bilo razvito posebno okno velikih dimenzij, ki se odpira navzven in je popolnoma poravnano s fasadno oblogo. Njegovo vlogo razumemo modularno, kar pomeni, da z različnimi postavitvami enakih okenskih odprtih ustvarjamo prostore različnih značajev. V spalnici je okno postavljeno tako, da omogoča zasebnost, drugje je postavljeno tako, da se lahko v njem sedi, ali pa izgine, s tem ko se poravnava s tlemi. Vse to omogoča, da si v vseh prostorih na poseben način neposredno povezan z na-

ravo. In ne samo vizualno, saj odpiranje navzven omogoča boljšo povezanost z zunanostjo tudi v deževnih dneh.”

Klančine namesto stopnic

Osrednji bivalni prostor predstavlja kuhinja z veliko jedilnico in pečjo, ki prehaja v dnevni prostor. V zgornjem nadstropju so delovni prostor ter spalnica za goste, ki sta introvertirana v hišo, in otroška soba, ki se odpira v zimski vrt in ima obenem krasen razgled na bore. Z izjemnimi rešitvami so arhitekti poskrbeli za vse ravni in potrebe bivanja in hkrati udeležili

Hiša med borovci

Avtorji: **Rok Žnidaršič,**
Jerneja Fischer Knap,
Samo Mlakar
Sodelavci: **Mojca Gabrič,**
Martin Kruh

Naročnik: zasebni
Leto projekta: 2014
Leto izvedbe: 2018
Površina: 1880 m²
Pozidana površina parcele: 194 m²

Oblikovati sodobno bivališče na robu zaselka je za arhitekta poseben izziv. Kako zasnovati hišo, ki bo nudila vse, kar sodobni človek potrebuje, in jo hkrati zlit, povezati z zakonitostmi okolja?

1 Odprte police so s svojo vsebino del ambientalne slike.

2 Tudi kopalnica se objema z naravo.

arhitekturni koncept, ki je drzen, poseben in za marsikoga, naklonjenega bolj "klasični" zasnovi, morda težko sprejemljiv.

A tokrat naročniki in arhitekti niso imeli težav pri iskanju skupnega jezika: "Arhitekti moramo imeti tudi srečo, da naročniki razumejo in sprejmejo nekatera izhodišča, ki so morda bolj zavezana odgovornosti do prostora kot njihovim potrebam. V tem primeru smo se zelo dobro ujeli in združili tudi tako zahtevno nalogo, kot je zasnova bivalnih prostorov brez stopnic v hiši na klanecu. Rešitev kaskadno dvigajočih se prostorov, povezanih s klančino, je bila zelo dobro sprejeta. Kar se je od prve zasnove radikalno spremenilo, je bilo bistveno povečanje prostora, namenjenega pripravi hrane, saj je bil to eden bistvenih razlogov za njihovo selitev na podeželje."

Slovenski materiali in domače znanje

Pri gradnji so uporabili večinoma slovenske materiale in domače znanje - les, tesarsko in krovsko znanje prihajajo iz Solčavskega, stavbno pohištvo je žirovsko, uporabljeno je znanje mengeškega pečarstva.

Hiša znotraj tradicionalnih arhitekturnih prvin ponuja sodobni bivanjski prostor. Je harmoničen

3 Za hišo so arhitekti zasnovali posebno okno, ki se odpira navzven in je popolnoma poravnano s fasadno oblogo.

4 Lončena peč povezuje kuhinjo in jedilnico z dnevnim prostorom.

5 Idealna lega med gozdom in koncem zaselka

spoj tradicije in moderne arhitekture. To je bil tudi eden od ciljev pri njenem snovanju. Kot pravi Jerneja Fischer Knap, "bi morda lahko to hotenje opisali kot zasledovanje nekaterih bistvenih postulatov kvalitetnega bivalnega okolja, kot dediščine zgodovine arhitekture, prepletenih z okoljem, v katerega vstopamo."

Kar zadeva notranjo opremo, sledi zasnovi hiše in je z njo povsem usklajena: "Pohištvo in ostala oprema se v naših projektih razvijajo skozi celoten proces projektiranja in izgradnje stavbe. Zaključujejo in zaokrožujejo tako materialno kot barvno in prostorsko idejo celote. V tem primeru sledi tudi zelo zanimivi odločitvi naročnikov, da je vsa oprema odprta, kar pomeni, da tudi vsebina omar postane del interiera, kar je narekovalo poenoteno barvno in materialno shemo pohištva za ves objekt. Poleg fiksnega pohištva so posebej za ta objekt oblikovane vgrajene luči kot tudi krušna peč in del premične opreme, ostalo pa smo izbrali skupaj z naročniki."

Govorica te hiše je tiha, zahteva pretanjeno uho, ki razume njeno zadržano lepoto. Je kot impresivna slika, katere lahne in prepletajoče se plasti očarajo s svojo prefinjeno stekano strukturo. *

